

**10 сынып. Тест тапсырмалары. 45 минут**  
**(әр сұрақтың дұрыс жауабы 1 ұпаймен бағаланады)**

1. Ежелгі көшпенділер культінің негізгі келбеті ретінде «Күнбасты құдай» күншуақ белгісі бейнеленген:  
А) Тамғалы ғибадатханасында.  
В) Қаратау жотасыдағы жартас суреттерде.  
С) Ақбауыр үңгіріндегі суреттерде.
  
2. Петровск мәдениеті (б.з.д. XVII-XVI ғғ.) қоныстарының негізгі және айрықша белгілерінің бірі:  
А) Фарфор керамикасының болуы.  
В) Қорғаныс арықтарының болуы.  
С) Мұртты жерлеудің болуы.
  
3. 1937-1938 жж. қуғын-сүргін кезеңінде, 10-15 минут ішінде өлім жазасын шығарған ерекше кеңестер:  
А) ГУЛАГ.  
В) РСФСР Жоғарғы соты.  
С) МСБ «үштіктері».
  
4. РКФСР Қылмыстық кодексінің 58-бабы бойынша сотталған, антисоветтік әрекетке күдікті немесе айыпталған адамды:  
А) «Космополит» деді.  
В) «Ұлтшыл-уклонист» деді.  
С) «Халық жауы» деді.
  
5. Біртұтас қазақ халқының және оның мемлекеттілігінің қалыптасуының бастапқы кезеңі Дешті-Қыпшақ пен Орта Азиядағы (Мауереннахр) моңғол ұлыстарының – Шыңғыс иеліктерінің ыдырауымен сипатталады. Ал соңғы кезең қай мемлекеттің құрылуымен сипатталады?  
А) Ақ Орда.  
В) Моғолстан.  
С) Қазақ хандығы.
  
6. Моңғол империясының ыдырауына не себеп болды?  
А) Сыртқы жаулар.  
В) Арабтардың шапқыншылығы.  
С) Азаматтық қақтығыстар мен сепаратизм.
  
7. Көшпенділерді әлемдік аренаға қандай тарихи кезең шығарды?  
А) Тас ғасыры.  
В) Қола дәуірі.  
С) Темір ғасыры.

8. Этногенез дегеніміз ....

- A) Этностың пайда болуының тарихи процесі.
- B) Нәсілді білдіретін термин.
- C) Адамның археологиялық түрі.

9. Қуғын-сүргін жаппай сипатқа ие болды:

- A) 1937-1938 жылдары.
- B) 1947-1956 жылдары.
- C) 1920-1924 жылдары.

10. XV-XVI ғасырлардағы Қазақ хандығының тарихына қатысты еңбек жазған көрнекті ғалымды атаңыз:

- A) В.В. Радлов
- B) В.В. Вельяминов-Зернов
- C) А.И. Добромислов

11. «Қазақ» термині 1245 жылы алғаш рет қандай деректе кездеседі:

- A) «Тарих-и Рашиди» атты еңбекте.
- B) «Араб-қыпшақ» сөздігінде.
- C) «Құтадғу білік» поэмасында.

12. Түркі халықтарының отбасы мен балаларының қамқоршысы болған - әйел құдайы:

- A) Жер-су.
- B) Индра.
- C) Ұмай.

13. 1930 жылдары қуғын-сүргінге ұшырамаған тұлғаны атаңыз:

- A) Т. Рысқұлов
- B) Ә. Бөкейханов
- C) Ә. Жангелдин

14. Ғұн тайпалары .....

- A) Түркі тілдес болды.
- B) Иран тілдес болды.
- C) Қытай тілдес болды.

15. 1867 жылға дейін Қоқанға тәуелді болған қазақ жерлері қай генерал-губернатордың құрамына кірді?

- A) Дала.
- B) Түркістан.
- C) Орынбор.

16. Қазақстан аумағындағы VI-X ғасырлардағы мемлекет типін анықтаңыз:

- A) Орталықтандырылған.
- B) Дамушы.
- C) Ерте феодалдық.

17. 1916 жылғы 25 маусымдағы патшаның жарлығына қатысты Алаш зиялыларының көшбасшылары қандай ұстанымда болды?

- A) Қарсы шықты.
- B) Ашық күреске шақырды.
- C) Ақылға қонымды ымыраға келу тактикасын ұстанды.

18. Қазақтар өмірінің айнасы болып саналады:

- A) Жігіттер сайысы.
- B) Халықтың ауыз әдебиеті.
- C) Әдет-ғұрып.

19. Қазақстан қалаларының ортағасырлық мәдениетінің гүлденген кезі:

- A) IX-X ғғ.
- B) XI-XII ғғ.
- C) XIII-XIV ғғ.

20. Ортағасырлық кезеңде Қазақстан аумағында кесене салуда кең қолданылған пішінді атаңыз:

- A) Конус тәрізді.
- B) Күмбез тәрізді.
- C) Текше тәрізді.

21. Қазақстанның ортағасырлық мүсін ескерткіштеріне не жатады?

- A) Қорғандар.
- B) Балбалдар.
- C) Монументтер.

22. Қазақ қоғамында хан лауазымына үміткер бола алды:

- A) Билер.
- B) Батырлар.
- C) Сұлтандар.

23. Қазақ қоғамында ру тарихын баяндау дәстүріне жатады:

- A) Шежіре.
- B) Дастан.
- C) Аңыз.

24. Қазақ даласындағы жәдидшілдердің ұлттық сана-сезімді өсіруге бағытталған негізгі қаруы болды:

- A) Мерзімді басылымдар.
- B) Тұрақты әскерлер.

С) Саяси партиялар.

25. Көшпенділердің негізгі өндірістік бірлігі болып табылады:

- А) Ру.
- В) Қауым.
- С) Ауыл.

26. Ә.Бөкейхановтың саяси көзқарастарының қалыптасуына зор ықпал жасады:

- А) Либералды идеялар.
- В) Анархиялық идеялар.
- С) Марксистік идеялар.

27. Қазақ Конституциясының алғашқы жобасының авторы:

- А) Б. Сыртанов
- В) М. Дулатов
- С) Ә. Бөкейханов

28. 1936 жылғы КСРО Конституциясы бойынша Қазақстанның мәртебесі көтерілді:

- А) Одақтас республикаға дейін.
- В) Автономиялық республикаға дейін.
- С) Ұлттық округке дейін.

29. Тас құрал-саймандарды металдан жасалғандардың (ине, соқа, қармақ, балық аулау ілмектері және т.б.) біртіндеп ығыстыруы неге әкелді?

- А) Дамудың сапалы жаңа сатысына.
- В) Суық климатқа бейімделген жануарлар санының өсуіне.
- С) Адамның суық климатқа бейімделуіне.

30. Тың және тыңайған жерлерді игеру идеясы кімге тиесілі болды?

- А) КСРО Ғылым Академиясының ғалымдарына.
- В) Мемлекеттік биліктің жоғары буынына.
- С) Жергілікті жерлердегі ауыл шаруашылығы мамандарына.

**10 класс. Тестовые задания. 45 минут**  
**(каждый правильный ответ оценивается в 1 балл)**

1. Солярный знак «Солнцеголового божества» как главная фигура культа древних кочевников изображена:  
А) Святилище Тамгалы.  
В) Наскальные рисунки хребта Каратау.  
С) Росписи грота Ак-Баур.
  
2. Одно из главных и отличительных черт поселений Петровской культуры (до н.э. XVII – XVI вв.) является:  
А) Наличие фарфоровой керамики.  
В) Наличие оборонительных рвов.  
С) Наличие захоронений с усами.
  
3. Особые совещания, проходившие в течение 10-15 минут, выносившие смертные приговоры в период репрессии 1937-1938 гг.  
А) ГУЛАГ.  
В) Верховный суд РСФСР.  
С) «Тройки» ГПУ.
  
4. Человек, подозреваемый или обвиняемый в антисоветской деятельности, осужденный по 58-й статье Уголовного кодекса РСФСР назывался:  
А) Космополит.  
В) Национал-уклонист.  
С) Враг народа.
  
5. Начальный этап формирования единой казахской народности и ее государственности характеризуется распадом монгольских улусов – владения Чингизидов в Дешт-и-Кыпчаке и Средней Азии (Мавераннахре). Образованием какого государства характеризуется конечный этап?  
А) Ак-Орды.  
В) Могулистан.  
С) Казахского ханства.
  
6. Что послужило причиной распада Монгольской империи?  
А) Внешние враги.  
В) Нашествие арабов.  
С) Междоусобицы и сепаратизм.
  
7. Какой исторический период вывел кочевников на мировую арену?  
А) Каменный век.

- В) Бронзовый век.
- С) Железный век.

8. Этногенез означает ....

- А) Исторический процесс происхождения этноса.
- В) Термин обозначающий расу.
- С) Археологический тип человека.

9. Массовый характер репрессии принимают в:

- А) 1937-1938 годах.
- В) 1947-1956 годах.
- С) 1920-1924 годах.

10. Назовите крупного ученого, написавшего труд об истории Казахского ханства в XV-XVI вв. ?

- А) В.В. Радлов
- +В) В.В. Вельяминов-Зернов
- С) А.И. Добромыслов

11. В каком источнике впервые упоминается термин «казах» 1245 году:

- А) Тарих-и Рашиди.
- В) Арабо-кыпчакский словарь.
- С) Кутатгу билик.

12. Женское божество – покровительница домашнего очага и детей у тюркских народов:

- А) Иер-су.
- В) Индра.
- С) Умай.

13. Кто из перечисленных не был репрессирован в 1930-х годах:

- А) Т. Рыскулов
- В) А. Бокейханов
- С) А. Джангильдин

14. Гунские племена были:

- А) Тюркоязычными.
- В) Ираноязычными.
- С) Китайязычными.

15. В какое генерал-губернаторство вошли казахские земли, ранее зависимые от Коканда в 1867 г.?

- А) В Степное.
- В) В Туркестанское.

С) В Оренбургское.

16. Определите тип государства в VI-X вв. в Казахстане:

А) Централизованное.

В) Развивающиеся.

С) Раннефеодальное.

17. Какую позицию в отношении Указа царя от 25 июня 1916 года заняли лидеры алашской интеллигенции?

А) Выступили против.

В) Призвали к открытой борьбе.

С) Придерживались тактики разумного компромисса.

18. Что являлось зеркалом всех сторон жизни казахов?

А) Состязания джигитов.

В) Устное народное творчество.

С) Обычаи.

19. Расцвет средневековой культуры городов Казахстана приходится на:

А) IX-X вв.

В) XI-XII вв.

С) XIII-XIV вв.

20. Обычная форма строительства мавзолея на территории Казахстана в средневековый период:

А) Конусовидная.

В) Куполообразная.

С) Кубовидная.

21. Что относится к памятникам средневековой скульптуры Казахстана?

А) Курганы.

В) Балбалы.

С) Монументы.

22. На ханский титул в казахском обществе могли претендовать:

А) Бии.

В) Батыры.

С) Султаны.

23. Генеалогические предания в казахском обществе носят название:

А) Шежире.

В) Эпос.

С) Аңыз.

24. Главным оружием казахских джадидов, нацеленным на рост национального самосознания, было:

А) Периодическая печать.

В) Регулярные войска.

С) Политические партии.

25. Основная производственная единица у кочевников – это:

А) Род.

В) Община.

С) Аул.

26. Политические взгляды А.Букейханова находились под большим влиянием:

А) Либеральных идей.

В) Анархических идей.

С) Марксистских идей.

27. Автор первого проекта казахской Конституции:

А) Б. Сыртанов

В) М. Дулатов

С) А. Букейханов

28. По Конституции СССР 1936 года статус Казахстана был повышен:

А) До союзной республики.

В) До автономной республики.

С) До национального округа.

29. К чему привело постепенное вытеснение каменных орудий труда металлическими (иглы, сохи, шилья, рыболовные крючки и т.д.):

А) К качественно новой ступени развития.

В) К росту числа животных, приспособленных к холодному климату.

С) Человек приспособился к холодному климату.

30. Кому принадлежала идея освоения целинных и залежных земель?

А) Ученым Академии наук СССР.

В) Высшим звеньям государственной власти.

С) Сельскохозяйственным специалистам на местах.